

LES 2

THEMA'S UIT DE FILM GODS LAM EN PANTOMIME

Algemene opzet van de les

Doelen:

- Kinderen kunnen gedachten, gevoelens en houdingen bij thema's uit de film Gods Lam uitdrukken in dramavorm.
- Kinderen kunnen thematiek uit de film Gods Lam betrekken op hun eigen leven en daar in pantomimevorm gestalte aan geven.
- Kinderen kunnen uitdrukking geven aan hun eigen (existentiële) ervaringen met afscheid nemen, vrij zijn, liefhebben en zorgen.

In deze les:

In de vorige les hebben kinderen gesproken over rituelen en gekeken naar de film 'Gods Lam'. Deze les doe je allereerst een beroep op hun voorkennis door open vragen te stellen waaruit je onderstaande thema's naar voren laat komen:

- afscheid nemen
- vrij zijn
- liefhebben
- zorgen voor

Kinderen worden nadrukkelijk uitgenodigd om ook zelf thema's aan te dragen. Je houdt een kort levensbeschouwelijk gesprek met de kinderen over bovengenoemde thema's die in de film voorkomen. Om de verbinding met de vorige les te leggen, nodig je kinderen uit om een ritueel bij deze thema's te bedenken. Na deze introductie informeer je de kinderen over de werkvorm pantomime. Je gaat met de kinderen een warming-up doen. Daarna komt een duidelijke instructie en de uitvoering van de les. Het is hierbij belangrijk om kinderen de ruimte te geven om hun eigen verbeeldingskracht te gebruiken. Dat betekent dat de groepjes vrijgelaten moeten worden – interventies van de leerkracht blijven zo veel mogelijk achterwege. Alle bijdragen worden positief gewaardeerd. In de afsluitingsfase ga je zowel op het proces als op de inhoud in.

Vorbereiding:

Vanwege het gesprek aan het begin van de les is het belangrijk dat je zelf goed weet waar de film over gaat zodat je kunt verwijzen naar scènes uit de film.

Als je nog weinig met drama gedaan hebt in je groep of specifiek met pantomime is het belangrijk om vooraf aandacht te besteden aan deze werkvorm. Pantomime is dramatisch spel waarbij geen stemgeluid en geen rekwisieten worden gebruikt. Door middel van mimiek, beweging, gebaar en houding worden begrippen, rollen, locaties en het gebruik van voorwerpen gesuggereerd. Pantomime stimuleert de concentratie, de fantasie, het lichamelijke bewustzijn en de non-verbale communicatievaardigheden en inleving.

Aandachtspunten tijdens de begeleiding van pantomime zijn:

- Stimuleer een volledige fysieke inzet van de speler(s). Pantomime vraagt dus om 'groot' theateraal spel.
- Stimuleer uitvergoting. Dat wil zeggen, bij pantomime suggereer je de werkelijkheid, je speelt de werkelijkheid niet na. Met het uitvergroten van de bewegingen wordt de boodschap duidelijker.

- Het is niet gebruikelijk om bepaalde activiteiten zoals praten en zitten met pantomime uit te drukken. De speler houdt doorgaans de lippen op elkaar en mag zo nodig een kruk of stoel gebruiken. Alleen wanneer het gemimede personage schrikt, schreeuwt, zingt, enzovoorts, wordt de mond bij het pantomimespel ingezet.

Bovengenoemde aandachtspunten zijn maar een deel van de punten die in het boek Holger de Nooij (2011). *Kijk op spel*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers, staan vermeld.

Overige aandachtspunten:

- Indien mogelijk geef je deze les in het speellokaal of een ruim klaslokaal. Als je je les in het speellokaal geeft doe je de introductie in de klas. Als je alleen de beschikking hebt over je eigen lokaal zorg dan dat je lokaal zo ruim mogelijk is. Zet de tafels zoveel mogelijk aan de kant (i.v.m. veiligheid) en zorg voor een zo groot mogelijke halve kring. Tijdens de warming-up staan de kinderen voor hun stoel.
- Maak van te voren groepen (maximaal vijf kinderen per groep)
- Als je meer dan vier groepen kinderen hebt zorg dan voor extra oefenruimtes (denk hierbij aan de gang of aula)
- Druk de pictogramkaarten af en hang ze op een zichtbare plaats. Een aantal pictogramkaarten (www.dramamethode.nl) is bijgevoegd die je kunt gebruiken tijdens de drama's.
- Druk de themakaarten af (bij meer dan vier groepen komen thema's dubbel voor)
- Licht eventueel je collega in het lokaal naast je in over jouw drama's

Materialen:

- Speellokaal/groot lokaal
- Pictogramkaarten
- Themakaarten

Oriëntatiefase (introduceren, informeren, instrueren)

(20 minuten)

Introduceren

Je zit met de kinderen in de kring en activeert de voorkennis door terug te pakken op de film die ze de vorige les gezien hebben. Je stelt open vragen over de film. Bijvoorbeeld:

- *Hoe begon de film ook alweer?*
- *Wat gebeurde er toen?*
- *Hoe eindigde de film?*
- *Hoe ging Zakaria met zijn broer om en hoe vind je dat?*
- *Hoe de ging de vader van de jongens met de situatie om?*
- *Waar ging de film eigenlijk over? Welke thema's kun je bij deze film noemen?*

Door bovenstaande open vragen praat je naar de onderstaande thema's toe. Bij de laatste vraag noemen de kinderen de thema's die zij in de film hebben gezien. Als voorbeeld noem je zelf de thema's *vrij zijn* en *zorgen voor*. De rest laat je uit de kinderen zelf komen (denk bijvoorbeeld aan dieren, werk, verplichtingen, geheimen, familie, loyaliteit, hechting, opofferen). Je schrijft de thema's op het bord en zorgt ervoor dat je uiteindelijk ook de andere twee thema's, *afscheid nemen* en *liefhebben* op het bord hebt staan.

Afscheid nemen; Zakaria en zijn broer die afscheid moeten nemen van het lammetje

Vrij zijn; het lammetje dat aan het einde van de film wordt vrijgelaten

Liefhebben; de liefde voor het lammetje maar ook de liefde tussen Zakaria, zijn broer en zijn vader

Zorgen voor; Zakaria en zijn broer zorgen voor het lammetje. Zakaria die voor zijn broer zorgt en de vader die voor zijn kinderen zorgt.

Je vraagt de kinderen of ze bij een van de thema's een voorbeeld kunnen noemen dat betrekking heeft op hun eigen leven. Als de kinderen dit moeilijk vinden kun je zelf voorbeelden noemen als:

Afscheid nemen van een familielid die op reis gaat

Afscheid nemen van de basisschool als je naar de middelbare school gaat

Je vrij voelen als je schoolweek erop zit

Je vrij voelen om dingen te zeggen

De liefde die je voelt voor bijvoorbeeld je ouders, broers en zussen

Verliefd zijn

Zorgen voor een dier

Zorgen voor elkaar

Vervolgens vraag je of er bij deze thema's ook rituelen horen? Wie kan iets bedenken? Welk ritueel hoort bij afscheid nemen? [zwaaien] Welk ritueel hoort bij zorgen voor? [iedere avond eten geven aan het konijn]

Je vertelt de kinderen dat jullie deze thema's gaan naspelen in pantomime-vorm.

Informeren

Je zit met je groep in een halve kring. Je vertelt dat jullie in deze les gaan mimen. Laat dit zien door bijvoorbeeld denkbeeldig een deur te openen, ergens binnen te stappen en je jas op te hangen. Vertel dat je bij deze werkvorm niet mag praten en geen echte spullen mag gebruiken.

Aandacht besteden aan de drie pictogramkaarten

Aandachtspunten:

(gebruik hier ook weer de pictogramkaarten)

- Speel met gebaren
- Denk aan je mimiek
- Niet met je rug naar het publiek toe staan

Je doet samen met de kinderen een klassikale warming-up. De kinderen gaan voor hun stoel staan en je wijst ze nogmaals op de pictogramkaarten. Dat zijn de punten waar ze op moeten letten tijdens het mimen.

Je geeft hen de volgende opdrachten:

- Doe alsof je heel verdrietig bent
- Nu ben je heel boos
- Je bent blij om iemand te zien

Als de kinderen met de opdracht bezig zijn let je er vooral op dat er niet gesproken wordt. Kies een kind uit waarvan je vindt dat hij of zij het goed doet en vraag of hij/zij dit aan de groep wil laten zien. Laat de andere kinderen hiervoor applaudisseren. Want bedenk je dat het spannend is voor een kind om dit voor een groep te doen. Bespreek nogmaals kort de pictogramkaarten (belangrijkste aandachtspunten) en begin dan met je instructie.

Instrueren

Je vertelt de kinderen dat ze straks in groepjes uiteen gaan en de opdracht krijgen een pantomimepresentatie te geven over een van de besproken thema's. Je geeft aan dat de presentatie niet gaat over iets wat ze in de film gezien hebben maar moet gaan over iets wat ze zelf hebben meegemaakt of gehoord of gezien hebben (eigen belevingswereld).

Je geeft aan dat je zelf de groepjes al gemaakt hebt en dat ze een kaartje krijgen waar thema's op beschreven staan. Dit zijn afscheid nemen, vrij zijn, liefhebben en zorgen voor. Er zijn ook blanco kaartjes. Dit betekent dat de kinderen ook zelf een thema mogen bedenken. Wie kan er

Je vertelt dat dit dus een presentatie wordt zonder geluid en zonder spullen. Je mag eventueel wel stoelen gebruiken.

Je maakt afspraken over geluid en stemgebruik en geeft aan dat ze 10 minuten hebben om te repeteren en dat je bij alle groepje langs loopt zodat de kinderen eventueel je hulp kunnen vragen. Na deze 10 minuten komen jullie weer bij elkaar en presenteert elk groepje het thema.

Je noemt de namen, geeft het groepje een kaartje (zie werkblad) met het thema en wijst hen een oefenplek.

Uitvoeringsfase

(30 minuten)

Zorg ervoor dat je tijdens het repeteren van de groepjes niet meteen gaat rondlopen. De kinderen hebben de tijd nodig om de opdrachtkaart te lezen en te bespreken wie wat gaat doen. Met andere woorden: ze hebben een aanloopmoment nodig. Je observeert natuurlijk wel. Let erop dat de kinderen op een gelijkwaardige manier overleggen, dat iedereen een positief aandeel levert en let op de sfeer. Pas als je denkt dat een van de groepjes de opdracht te moeilijk vindt kun je gaan helpen en suggesties geven.

Na 10 minuten laat je de kinderen weer plaats nemen in een halve kring en vertel je dat de groepjes nu hun thema mogen presenteren.

Je geeft het publiek naast de opdracht om te raden welk thema er gespeeld wordt ook de opdracht om te letten op het moment waarop ze het wisten welk thema er uitgebeeld werd.

'Door welke beweging of gezichtsuitdrukking wist je dat het om het thema ging.

Na elke presentatie laat je de kinderen voor elkaar applaudiseren.

Afsluitingsfase

(5 minuten)

Je vraagt de kinderen wat ze van deze les vonden. Hoe vonden zij het om een gebeurtenis uit hun eigen leven te bedenken bij de vier thema's uit de film Gods Lam? Hoe ging het spelen?

Probeer ook door te vragen met vragen als 'Waarom vind je dat', 'Kun je hier eens een voorbeeld van geven' of 'Wat vond je verrassend'.

Sluit af door te vertellen dat jullie volgende keer verder gaan met de laatste les over de film Gods Lam.

WERKBLADEN LES 2

Werkblad met themakaartjes. De kaartjes knip je uit en kun je eventueel plastificeren.

afscheid nemen
-----------------------	-------

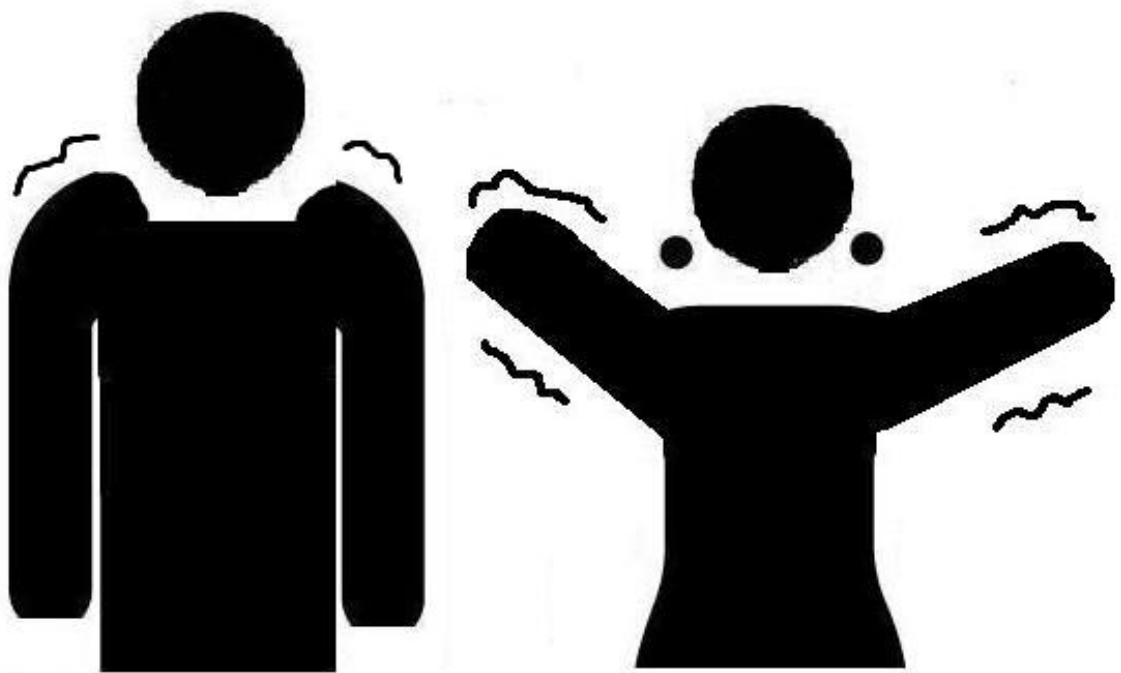
vrij zijn
------------------	-------

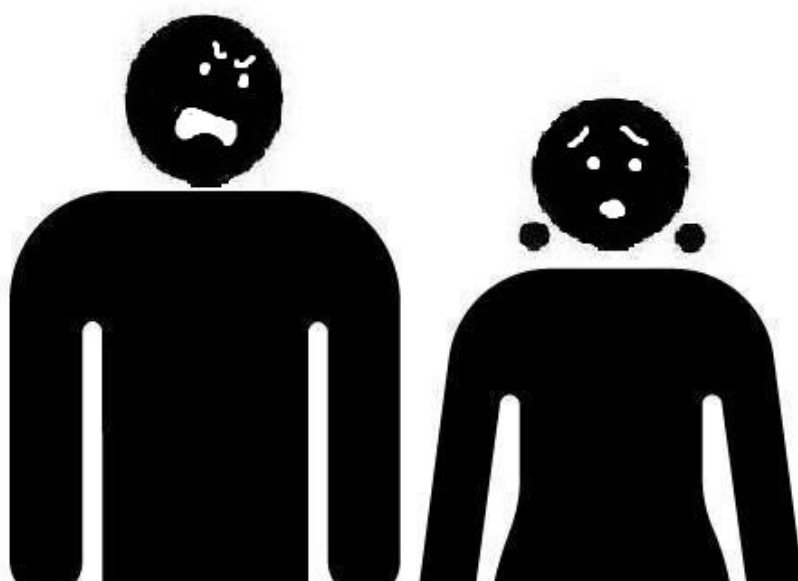
liefhebben
-------------------	-------

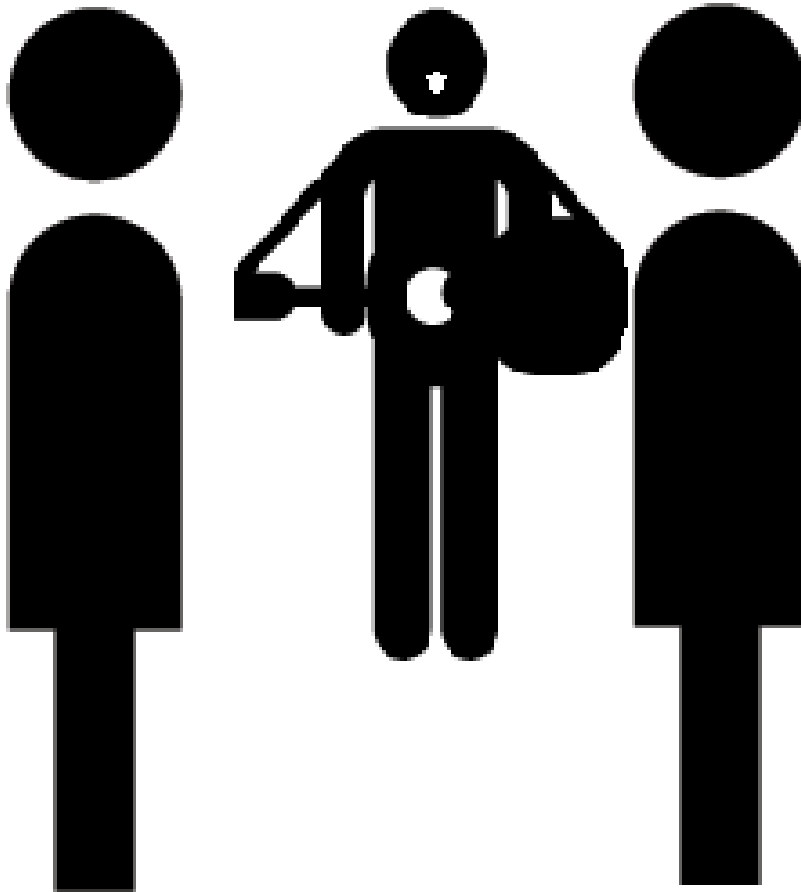

zorgen voor
--------------------	-------

Bron: www.dramamethode.nl/Pictogramkaarten 'Speel met gebaren'

Bron: www.dramamethode.nl/Pictogramkaarten

'Niet met je rug naar het publiek toe staan'